

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) มีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,702,595 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 400 คน โดยการคำนวณจากสูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% และความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$= \frac{5,702,595}{1 + 5,702,595 \times (0.05)^2}$$

$$= \frac{5,702,595}{14,257.49} = 399.97$$

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยการเลือกกลุ่มโรงภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีโรงภาพยนตร์มากกว่า 10 โรงภาพยนตร์ขึ้นไป ในบริเวณเดียวกัน โดยได้จำนวนกลุ่มโรงภาพยนตร์ทั้งสิ้น 7 กลุ่ม ดังมีรายละเอียดของกลุ่ม และสาขา ดังนี้

EGV 3 สาขา ได้แก่ สาขา Central Plaza ปิ่นเกล้า สาขา Seacon Square และสาขา Future Park รังสิต

Esplanade Cineplex 2 สาขา ได้แก่ สาขารัชดาภิเษก และสาขารัตนาธิเบศร์

Major Cineplex 7 สาขา ได้แก่ สาขาปิ่นเกล้า สาขารัชโยธิน สาขารังสิต สาขา Central Plaza บางนา สาขาTesco Lotus บางกะปิ สาขา Fashion Island และสาขา Imperial World สำโรง

Major Hollywood 2 สาขา ได้แก่ สาขาแจ้งวัฒนะ และ สาขารามคำแหง

พารากอนซีนีเพล็กซ์ 1 สาขา ได้แก่ สาขาสยามพารากอน

SF Cinema City 2 สาขา ได้แก่ สาขา The Mall งามวงศ์วาน และ สาขา The Mall บางกะปิ

SFX Cinema 2 สาขา ได้แก่ สาขา Central Plaza แจ้งวัฒนะ และ สาขา Central World

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota Sampling) โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูล โดยคัดเลือกจากจำนวนโรงภาพยนตร์ ดังนี้

ชื่อโรงภาพยนตร์	สาขา	จำนวนโรง ภาพยนตร์	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
EGV	Central Plaza ปิ่นเกล้า	11	19
EGV	Seacon Square	14	24
EGV	Future Park รังสิต	10	17
Esplanade Cineplex	รัชดาภิเษก	12	20
Esplanade Cineplex	รัตนธิเบศร์	16	27
Major Cineplex	ปิ่นเกล้า	13	22
Major Cineplex	รัชโยธิน	15	25
Major Cineplex	รังสิต	16	27
Major Cineplex	Central Plaza บางนา	10	17
Major Cineplex	Tesco Lotus บางกะปิ	10	17
Major Cineplex	Fashion Island	11	19
Major Cineplex	Imperial World สำโรง	12	20
Major Hollywood	แจ้งวัฒนะ	10	17
Major Hollywood	รามคำแหง	10	17
พารากอนซีนีเพล็กซ์	สยามพารากอน	16	27
SF Cinema City	The Mall งามวงศ์วาน	11	19
SF Cinema City	The Mall บางกะปิ	14	24
SFX Cinema	Central Plaza แจ้งวัฒนะ	10	17
SFX Cinema	Central World	15	25
รวม		236	400

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ชมภาพยนตร์ ในกลุ่มโรงภาพยนตร์ทั้งสิ้น 7 กลุ่ม ใน 19 สาขาตามรายละเอียดข้างต้น

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกตัวแปรตามสมมติฐาน 3 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรส

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์
สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการชมภาพยนตร์ มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการชมภาพยนตร์ ได้แก่ ความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ในหนึ่งเดือน วัน-เวลาที่รับชมภาพยนตร์ ประเภทของภาพยนตร์ในการรับชม และลักษณะของภาพยนตร์ที่รับชม

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์
สมมติฐานที่ 3 การเปิดรับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (Self-administered Questionnaire) ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
- ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ในหนึ่งเดือน วัน-เวลาที่รับชมภาพยนตร์ ประเภทของภาพยนตร์ในการรับชม ลักษณะของภาพยนตร์ที่รับชม
- ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์
- ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การทดสอบเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ มีการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และ ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือ ดังนี้

1. นำเครื่องมือไปหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข
2. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำเครื่องมือไปทดลองเก็บข้อมูล จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบว่าคำถามในแต่ละข้อ แต่ละส่วน ในแบบสอบถามสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ คำถามที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ ยากหรือง่ายต่อความเข้าใจหรือไม่ และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยคำถามที่เกี่ยวข้องกับระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการหาความน่าเชื่อถือโดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson's Method) สำหรับแบบทดสอบที่มีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็นแบบ 0, 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลบริเวณหน้าห้องจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์ ที่โรงภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้ EGV 3 สาขา Esplanade Cineplex 2 สาขา Major Cineplex 7 สาขา Major Hollywood 2 สาขา พารากอนซีนีเพล็กซ์ 1 สาขา SF Cinema City 2 สาขา และ SFX Cinema 2 สาขา โดยจะได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องก่อน หลังจากนั้น จึงนำแบบสอบถามมาบันทึกในแบบลงรหัส และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวัดค่าของตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

การวัดตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์

ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรที่ประกอบเป็นปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ก) เพศของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่

เพศชาย

เพศหญิง

ข) อายุของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามปลายเปิดให้ตอบอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ค) ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 ตัวแปร ได้แก่

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า

มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

อนุปริญญา หรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ง) อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 ตัวแปร ได้แก่

นักเรียน

นักศึกษา

ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท

ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

รับจ้าง/ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

อื่น โปรดระบุ.....

จ) รายได้ตนเองต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 8 ตัวแปร ได้แก่

- ต่ำกว่าเดือนละ 5,000 บาท
- เดือนละ 5,001-10,000 บาท
- เดือนละ 10,001-15,000 บาท
- เดือนละ 15,001-20,000 บาท
- เดือนละ 20,001-25,000 บาท
- เดือนละ 25,001-30,000 บาท
- เดือนละ 30,001-35,000 บาท
- เกินกว่าเดือนละ 35,000 บาท

ฉ) รายได้ครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 ตัวแปร ได้แก่

- ต่ำกว่าเดือนละ 10,000 บาท
- เดือนละ 10,001-20,000 บาท
- เดือนละ 20,001-30,000 บาท
- เดือนละ 30,001-40,000 บาท
- เดือนละ 40,001-50,000 บาท
- เกินกว่าเดือนละ 50,000 บาท

ช) สถานะสมรส ของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 ตัวแปร ได้แก่

โสด

แต่งงาน

หย่าร้าง/หม้าย

การวัดตัวแปรพฤติกรรมการชมภาพยนตร์

ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรที่ประกอบเป็นพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้

ก) ความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ในหนึ่งเดือน แบ่งออกเป็น 4 ตัวแปร ได้แก่

- น้อยกว่า 1 เรื่อง
- 1-2 เรื่อง
- 3-4 เรื่อง
- มากกว่า 5 เรื่อง

ข) วัน และเวลาในการรับชมภาพยนตร์ ของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 16 ตัวแปร ได้แก่

วันจันทร์-พฤหัสบดี (ยกเว้นวันพุธ)	ก่อน 15.00 น.
วันจันทร์-พฤหัสบดี (ยกเว้นวันพุธ)	ตั้งแต่ 15.01 – 18.00 น.
วันจันทร์-พฤหัสบดี (ยกเว้นวันพุธ)	ตั้งแต่ 18.01 – 21.00 น.
วันจันทร์-พฤหัสบดี (ยกเว้นวันพุธ)	ตั้งแต่ 21.01 น. เป็นต้นไป
วันพุธ	ก่อน 15.00 น.
วันพุธ	ตั้งแต่ 15.01 – 18.00 น.
วันพุธ	ตั้งแต่ 18.01 – 21.00 น.
วันพุธ	ตั้งแต่ 21.01 น. เป็นต้นไป
วันศุกร์	ก่อน 15.00 น.
วันศุกร์	ตั้งแต่ 15.01 – 18.00 น.
วันศุกร์	ตั้งแต่ 18.01 – 21.00 น.
วันศุกร์	ตั้งแต่ 21.01 น. เป็นต้นไป
วันเสาร์-อาทิตย์/วันหยุด	ก่อน 15.00 น.
วันเสาร์-อาทิตย์/วันหยุด	ตั้งแต่ 15.01 – 18.00 น.
วันเสาร์-อาทิตย์/วันหยุด	ตั้งแต่ 18.01 – 21.00 น.
วันเสาร์-อาทิตย์/วันหยุด	ตั้งแต่ 21.01 น. เป็นต้นไป

ค) ประเภทของภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างรับชม แบ่งเป็น 10 ตัวแปร ได้แก่

ตลกขบขัน

บู๊ ฉลาด สงคราม

สยองขวัญ ผี

ผจญภัย ตื่นเต้น แอ็คชั่น

ชีวิตรัก วัยรุ่น

ชีวิตรักเศร้า ชีวิตที่ต่อสู้

การ์ตูน

แนววิทยาศาสตร์

แฟนตาซี

อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

ง) ลักษณะของภาพยนตร์ที่รับชม ของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ตัวแปร ได้แก่

ชมภาพยนตร์ที่เข้าใหม่เป็นสัปดาห์แรก

ชมภาพยนตร์ที่เข้ามาแล้ว 1-2 สัปดาห์

ชมภาพยนตร์ที่เข้ามาแล้ว มากกว่า 2 สัปดาห์

การวัดตัวแปรการเปิดรับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์

ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรที่ประกอบเป็นการเปิดรับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้

ก) การเปิดรับความรู้เกี่ยวกับนิยามศัพท์ต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่

เคย

ไม่เคย

ข) การเปิดรับความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานในการจัดประเภทภาพยนตร์ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่

เคย

ไม่เคย

ค) การเปิดรับความรู้เกี่ยวกับประเภทภาพยนตร์และสัญลักษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่

เคย

ไม่เคย

ง) การเปิดรับความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภทภาพยนตร์ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่

เคย

ไม่เคย

การวัดตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์

ผู้วิจัยวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ โดยมีรายละเอียดของเนื้อหาคำถาม และจำนวนข้อ ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับนิยามศัพท์ต่างๆ

จำนวน 5 ข้อ

คำถามเกี่ยวกับหน่วยงานในการจัดประเภทภาพยนตร์

จำนวน 5 ข้อ

คำถามเกี่ยวกับประเภทภาพยนตร์ และสัญลักษณ์

จำนวน 5 ข้อ

คำถามเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภทภาพยนตร์

จำนวน 5 ข้อ

โดยให้คะแนนข้อที่ตอบถูก ข้อละ 1 คะแนน และได้แบ่งเกณฑ์ของระดับความรู้ ความเข้าใจ เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับความรู้

ผู้ที่ได้คะแนน 0-6.67 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้ต่ำ

ผู้ที่ได้คะแนน 6.68-13.33 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้ปานกลาง

ผู้ที่ได้คะแนน 13.34-20 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้สูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัส (Coding) และนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.0 เพื่อคำนวณค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร และทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สถิติที่ใช้ได้แก่
 - การทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของประชากรตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป (Chi-Square Test)
 - การทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม สถิติที่ใช้ได้แก่ t-test
 - การทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป สถิติที่ใช้ได้แก่ F-test หากทดสอบพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ Paired-Test ด้วยวิธี LSD

กรอบแนวความคิด

ผู้ทำวิจัยได้ออกแบบกรอบแนวความคิดในการทำวิจัยดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการชมภาพยนตร์ การเปิดรับความรู้
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์

